

9 November, 2016.

Bijlage: pag. 16 Samenvatting juryrapport commissie.

Aan: Provinciale Staten Noord-Brabant

Geachte heer/ mevrouw,

Naar aanleiding van de onlangs gepubliceerde subsidietoekenningen van de provincie Noord-Brabant voor de basisinfrastructuur 2017-2020, willen we vanuit Baltan reageren op het nieuwe cultuurbeleid en de urgentie die ontstaan is voor ons gezamenlijk belang.

De context in een notendop:

Ondanks een positief advies van de Commissie Kunsten (zie bijlage juryrapport pagina 16) heeft Baltan als gevolg van in onze optiek ondeugdelijke, dan wel onvoldoende doordachte regelgeving geen honorering op haar subsidie aanvraag ontvangen. Dit wordt enkel veroorzaakt door de omstandigheid dat in Paragraaf 1 het resultaat van landelijke aanvragen heel zwaar doorweegt (25 punten) in verhouding tot de beoordeling door de provinciale jury (50 punten). Dit op zich stelt al vragen bij de effectiviteit van het systeem, omdat aanvragen met een beduidend minder positief juryrapport toch boven ons zijn geëindigd en wel zijn gehonoreerd.

Ook belangrijk is dat Baltan daarboven het nadeel heeft dat het Stimuleringsfonds (waar wij moeten aanvragen) strengere regels hanteert dan bijvoorbeeld het Fonds voor Podiumkunsten. Stimuleringsfonds hanteert geen zogenaamde derde categorie waarin aanvragen positief beoordeeld worden maar vanwege subsidie plafond niet kan worden gehonoreerd. Fonds voor Podiumkunsten doet dat wel, waardoor partijen uit die sector een voordeel hebben bij de provinciale beoordeling wat hen automatisch 25 van de 75 te verdienen punten oplevert. We betreuren dat de regeling niet consequent is doorgevoerd op landelijk niveau waardoor er dermate grote verschillen ontstaan met de beoordeling van instellingen die zijn gehonoreerd door het Fonds voor Podiumkunsten. Hierdoor is sprake van ongelijke concurrentie (en mogelijk rechtsongelijkheid) die met dit nieuwe beleid van de provincie ondersteund wordt. Naar onze mening is er sprake van een onbedoeld neveneffect en heeft men bij het vaststellen van de regels niet een materieel ongelijke situatie willen scheppen door voor de Podiumkunsten een ander toetsingskader te scheppen.

Wat nu?

Baltan scoort erg hoog in de beoordelingscriteria van de Provincie. De commissie spreekt zoals blijkt uit aangehecht rapport lovend over de artistieke kwaliteit, haar rol als netwerkorganisatie en de samenwerking met hoger onderwijs en bedrijfsleven. Het belang van Baltan als unieke speler in het Brabantse ecosysteem wordt hierdoor onomstotelijk bevestigd. Wij hopen daarom in de Provinciale Staten een medestander te vinden die kan helpen om de situatie die is ontstaan in ons beider belang te corrigeren.

Wij willen namens Baltan een beroep doen op de Provinciale Staten om haar beleid te herzien en de aandacht vestigen op deze oneerlijke wetmatigheid die, in onze ogen onbedoeld, is ontstaan. Op korte termijn hopen we dat binnen of buiten de bestaande regelingen een vangnet gevonden kan worden om alsnog onze gevraagde financiering te kunnen honoreren.

Wat is de impact voor Baltan?

Zoals aangegeven in onze aanvraag, is een meerjarige financiering essentieel voor Baltan om haar groeiambities verder waar te maken. In de eerste week van december beslist de Stichting Cultuur over haar aandeel in deze aanvraag. Zij is enkel gemachtigd om ons meerjarig te ondersteunen als er substantiële publieke cofinanciering is voor eenzelfde periode. Het niet honoreren op Provinciaal niveau heeft dus niet alleen een rechtstreeks financiële impact, maar veroorzaakt een cascade die de fundamenteën onder onze meerjarenvisie onherroepelijk onderuithaalt.

Dit voor iedereen, en in het bijzonder voor ons, onwenselijke scenario zou directe impact hebben op de hoeveelheid en omvang van onze succesvolle programma's (Age of Wonderland, Hack the Body...) en de impact die we regionaal en Europees hebben in cross-disciplinaire samenwerkingsverbanden (bv. onze voortrekkersrol in Creative Lab

Brainport en de Creative Ring). Ook zet het een rem op onze mogelijkheden om met private partijen in interactie te gaan, en al zeker op de acquisitie richting alternatieve financieringsbronnen.

In twee jaar tijd is Baltan verdubbeld in omvang en tegelijkertijd is onze afhankelijkheid van Nederlandse publieke gelden gedaald van 100% naar 60%. Onze meerjarenbegroting stelt een realistisch traject voorop waarbij we de komende vier jaar opnieuw kunnen verdubbelen in omvang en onze afhankelijkheid van overheidsgeld verder laten dalen naar 50%. Deze hele strategie wordt onmogelijk door het dreigende wegvallen van de structurele basis.

De hele bedrijfsvoering van Baltan is inmiddels ingericht op meerjarige activiteiten en partnerships. We kunnen geen private partners, mecenen of EU gelden veiligstellen als we ook niet aan de publieke kant meerjarige zekerheid hebben. Laat staan dat er door de daardoor gecreëerde overhead (vanwege jaarlijkse aanvragen en rapporteringen) überhaupt nog tijd overblijft om andere acquisitie te doen.

Wat is de hieruit voortkomende impact voor de provincie?

De keuze van de provincie om landelijke gelden te matchen leidt in dit geval tot het onder druk komen staan van een Brabantse instelling die wel degelijk een unieke spil in het web is en van groot belang worden geacht voor het regionale veld en de cultuursector. Door deze dreigende kaalslag voor innovatie binnen de cultuursector, als gevolg van deze provinciale spelregels, wordt de diversiteit en veerkracht van de Brabantse culturele infrastructuur zodanig ondermijnd dat de geconstateerde achterstand op de Randstedelijke regio's alleen maar groter wordt, wat ook van invloed is op de internationale aantrekkingskracht en economische positie van onze regio.

De voorbije jaren is Baltan erin geslaagd om substantiële niet-publieke matchfunding veilig te stellen vanuit partijen als Hivos, Holst Centre, Fontys etc. Afspraken die ook nog de komende jaren blijven gelden. Ook zijn we betrokken in twee lopende Europese projecten, is een EU-proposal voor 2017 ingediend en staan nog minimaal twee andere proposals op de planning voor 2017. Al deze gelden die nu in Brabant terecht komen zullen met grote waarschijnlijkheid uit de regio wegvloeien als Baltan niet verzekerd is van haar structurele basis.

Dit alles zou het tegenovergestelde resultaat opleveren dan wat de provinciale visie en beleidsplannen vooropstellen.

Onze concrete vragen zijn daarom:

- Wij hopen met deze brief het wederzijds belang en de urgentie voldoende te hebben aangetoond en zijn hoopvol dat de provinciale staten ons voor het einde van de maand november een constructieve oplossing kan garanderen om uit deze ongelukkige impasse te komen. Wij zijn dan ook beschikbaar om hierover in gesprek te gaan moest er verdere verdieping in ons dossier nodig zijn. Het zou ontzettend jammer zijn mochten het aangevraagde bedrag (€250k per jaar voor een periode van vier jaar) en/of administratieve spelregels een belemmering zijn om tot een oplossing te komen.
- Op termijn hopen wij natuurlijk dat de Provincie haar spelregels herzielt zodat ze in de toekomst wel degelijk de resultaten opleveren die door het beleid worden vooropgesteld en correctiescenario's zoals deze onnodig worden. Er van uitgaande dat de groeiplannen van Baltan op korte termijn veilig gesteld kunnen worden, kunnen we ook in dit traject constructief meedenken over wat op algemeen niveau kan geleerd worden over de specifieke situatie die nu is ontstaan.

Wij stellen het zeer op prijs indien u deze brief en de daarin opgenomen vragen betreft in de begrotingsgesprekken.

In afwachting van uw reactie.

Vriendelijke groet,

Koen Snoeckx en Olga Mink
Directie Baltan Laboratories

Primair contactpersoon voor afspraken en reacties:

Olga Mink: olga@baltanlaboratories.org // +31 624 67 58 96

Baltan

Beoordeling subsidieaanvraag Hedendaagse Cultuur 2017-2020

Baltan doet onderzoek op het snijvlak van wetenschappelijke, technologische en artistieke ontwikkelingen om daarmee bij te dragen aan oplossingen voor actuele maatschappelijke vraagstukken.

De Adviescommissie Kunsten heeft de aanvraag op ontvankelijkheid beoordeeld door deze te toetsen aan de subsidievereisten, zoals weergegeven in Artikel 1.6.

De Adviescommissie is van mening dat wordt voldaan aan de beschreven vereisten.

Vervolgens heeft de Adviescommissie de aanvraag beoordeeld op basis van de in Artikel 1.12 benoemde verdeelcriteria.

De Adviescommissie heeft kennisgenomen van de afwijzing van de aanvraag bij het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie.

De Adviescommissie beoordeelt de inbedding van Baltan in de Brabantse culturele infrastructuur als ruim voldoende. Dit is gebaseerd op het feit dat Baltan gelokaliseerd is op Strijp-S. De organisatie kijkt over de eigen grenzen heen en zoekt ook naar goede (internationale) samenwerking in andere sectoren en gebieden. De relatie met het hoger kunstonderwijs en de Technische Universiteit is goed en binnen de regio Eindhoven heeft Baltan een positie verworven, wat ook wordt bewezen door aanwezigheid op de Dutch Design Week.

Baltan heeft samenwerkingen met Fontys, St. Lucas, Avans, Design Academy, TU, het Van Abbemuseum, Holst Centre, het Vlaamse Arteconomy, Hivos, VPRO-Medialab en met verschillende bedrijven. Strijp-S bevindt in het voormalige Natlab, wiens historische innovatieve kenmerken ze voortzetten.

De artistiek-inhoudelijke kwaliteit van Baltan is goed. Baltan benadert onderwerpen vanuit diverse perspectieven, is actueel gericht en zoekt naar gelaagde benaderingen en oplossingen. Aan de hand van vaste programma's zoals Age of Wonderland, Hack the Body, the Creative Community Collider en Seeds realiseert Baltan een netwerk dat in beweging is. De kunstenaar/ontwerper is altijd het uitgangspunt voor een kritische benadering van maatschappelijke problemen.

De zakelijke professionaliteit is ruim voldoende. Baltan is een kleine, actieve en gedreven organisatie die een bescheiden begroting goed op orde heeft. De Adviescommissie ziet in de aanvraag een reële inschatting op het verwerven van steun vanuit het bedrijfsleven. Ook in de vorm van mecenen wil Baltan meer middelen genereren, ze gaan daar in de toekomst extra op inzetten.

De Adviescommissie waardeert de publieksstrategie van Baltan als goed. Deze is geënt op een netwerkbenadering. Het communicatieplan richt zich niet op het grote publiek maar op de partners; het verspreiden van de boodschap zien zij als een belangrijker uitgangspunt dan het genereren van publieksinkomsten. Hoewel de Adviescommissie uit de aanvraag maar beperkt kan opmaken hoe dit concreet wordt ingevuld, laten de ervaringen zien dat dit wel functioneert. Baltan weet de juiste kanalen te vinden en weet het publiek te 'pakken'.

Gelet op onderstaande overwegingen en rekening houdend met het vastgestelde subsidieplafond adviseert de Adviescommissie de aanvraag niet te honoreren.

